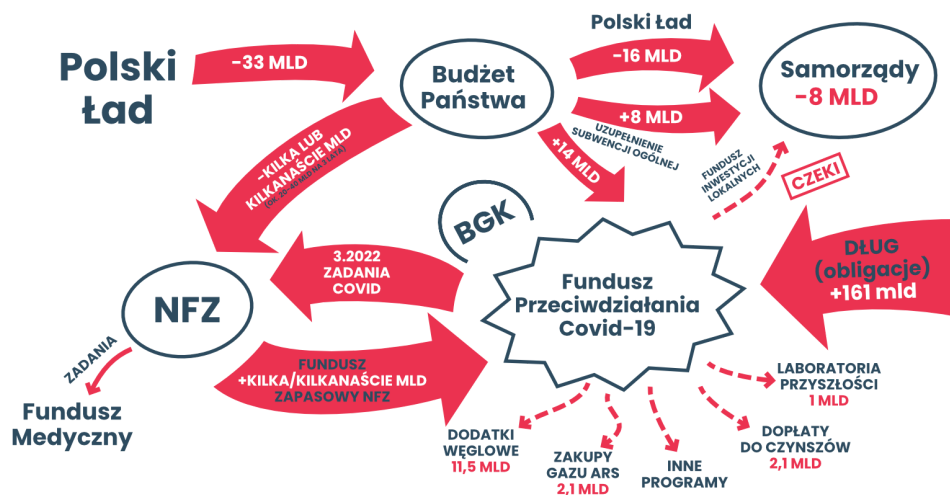

Karuzela znikających pieniędzy na zdrowie

Niesławnym Polskim Ładem rząd zapoczątkował gigantyczny chaos w budżetach domowych, w firmach i w finansach państwa. Program, na którym zgodnie z obietnicami rządu mieli „zyskać wszyscy Polacy”, okazał się koszmarem przedsiębiorców i powodem migreny u nawet najbardziej doświadczonych księgowych. Jednak następne kroki gabinetu Mateusza Morawieckiego świadczą o tym, że rząd celowo uszczuplił wpływy z PIT, przykręcając śrubę samorządom, a brakujące w budżecie środki odzyskał wprost z oszczędności na naszym zdrowiu.

Fundusz covidowy służy już wyłącznie upychaniu dowolnych wydatków rządu, a nie walce z pandemią

Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 wbrew nazwie od marca br. ma już niewiele wspólnego z walką z epidemią, której koszty przeniesiono do NFZ. Finansuje za to coraz dziwniejsze, doraźne potrzeby władzy: dodatki do węgla, zakupy zapasów gazu, program „Laboratoria przyszłości”, ale też słynne czeki dla samorządów przyjaznych PiS. Finansowanie funduszu to głównie rosnący dług (141 mld zł w 2021 i 161 mld zł w 2022 roku), który wynika z emisji coraz mniej wiarygodnych obligacji, choć chwilę temu dzięki sejmowej autopoprawce rząd otworzył go również na pożyczki z Banku Światowego.

Pozabudżetowe zadłużenie ukryte głównie w BGK i PFR sięgnie w 2023 r. aż 422 mld zł i będzie dziewięciokrotnie większe niż w 2015, kiedy PiS obejmował władzę (pisaaliśmy o tym szczegółowo w poprzednich Monitorach). Strategia „po nas choćby potop” pozwala co

prawda rządowi kreatywnie zarządzać finansami państwa, ale przypomina coraz szybszy bieg po zwiijającym się dywanie – ceną jest szybująca inflacja, drożyzna i utrata wiarygodności inwestycyjnej.

Ukryte cięcia wydatków w NFZ

Na początku października rząd zapowiedział obcięcie wydatków budżetowych na zdrowie. Dokonano przeniesienia wydatków na szczepienia i ratownictwo medyczne oraz składek osób bez ubezpieczenia (więźniów i rolników) z budżetu do NFZ. Skutek jest taki, że w budżecie państwa pojawia się przestrzeń fiskalna na inne wydatki, ale za to maleją transfery na zdrowie. Ekspertsi szacują, że doprowadzi to do spadku wydatków na leczenie o 20-40 mld zł w okresie następnych 3 lat. W odpowiedzi na to przesuwanie wydatków NFZ zmuszony jest z kolei do wypchnięcia części swoich stałych zadań do Funduszu Medycznego.

I tu mamy kolejny obrót rządowej karuzeli, bowiem od kilku do kilkunastu miliardów złotych z tzw. funduszu zapasowego NFZ ma być jednorazowo wytransferowane do... Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, czyli wydatkowego rajy pod pełną kontrolą Mateusza Morawieckiego, za to bez żadnej kontroli Sejmu. Tę zmianę wprowadzi nowelizacja ustawy o zawodzie lekarza. W ten sposób środki z naszych podwyższonych składek również sfinansują czeki dla uległych wobec PiS samorządowców.

Trudno uwierzyć, że ta brawurowa płatanina jest wyłącznie dziełem przypadku. Wynikiem tego równania jest szkoda pacjentów i samorządów, jako tako załatany budżet i eldorado dla władzy w postaci funduszu covidowego. W większym obrazku bardzo przypomina to słynne karuzele VAT, które PiS rzekomo tak dzielnie kiedyś zwalczał.

Co proponujemy?

- zwiększenie dochodów NFZ o kwotę uszczuplenia bezpośrednio z budżetu państwa;
- ustawowe ukrócenie możliwości finansowania każdego wydatków niezwiązanych z przeciwdziałaniem pandemii z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, poprzez wykreślenie zapisu umożliwiającego finansowanie „skutków pandemii”, ponieważ rodzi to nadużycia związane z dopisywaniem dowolnych wydatków z tego funduszu;
- natychmiastowe objęcie kontrolą Sejmu funduszy pozabudżetowych oraz ich stopniową likwidację, zakaz transferów pomiędzy nimi i rozszerzania katalogów źródeł i kategorii wydatków;
- przywrócenie przejrzystości finansów publicznych, jawności wydatków i naprawę budżetu państwa;
- zakończenie sporu z Komisją Europejską i pozyskanie środków unijnych potrzebnych m.in. do stabilizacji budżetu.

---

opracowała: Hanna Gill-Piątek wraz z Zespołem Monitoringu Sytuacji Gospodarczej Polska 2050 w składzie: Paulina Hennig-Kłoska, dr Joanna Mucha, Mirosław Suchoń, prof. Paweł Wojciechowski, Grzegorz Ziemiak

